

0209 (New)

A

Total No. of Questions—16

Total No. of Printed Pages—4

Regd. No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part II

SANSKRIT, Paper - II

(Second Language)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Note :— Except Q. Nos. 1, 2 and 3, all other questions should be answered in Sanskrit (Devanagari Script) only.

सूचना :— प्रथम, द्वितीय, तृतीय प्रश्नान् विहाय सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषयैव (देवनागरी लिप्यां) समाधातव्याः।

1. एकस्य श्लोकस्य प्रतिपदार्थं, भावं च लिखत — 1×6=6
 - (1) अयं निजः परोवेति गणना लघुचेतसाम्।
उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम्॥
 - (2) तुल्ये रूपे पिकः, काकः ध्वनिना ज्ञायते मधौ।
विवृते हि मुखे वेद्यः सुजनो दुर्जनात्पृथक्॥
2. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त — 1×6=6
 - (1) कुशः कुमुद्वर्ती कथं परिणीतवान्।
 - (2) नृसिंहस्य आविर्भावं वर्णयत।
3. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त — 1×6=6
 - (1) सोमदत्तस्य पराक्रमं वर्णयत।
 - (2) वृक्षरक्षणार्थं पितामह्या उक्तान् उपायान् लिखत।
4. द्वयोः प्रश्नयोः समाधानानि लिखत — 2×4=8
 - (1) ब्रह्मचारी कुत्र उषितवान् ? किमर्थम् ?
 - (2) चाणक्येन किमर्थं यथाशक्ति प्रयत्नः क्रियते ?
 - (3) कः तपोवनं प्रविशति ?
 - (4) मनस्विनः किमर्थं वनमभिगम्य वसन्ति ?

0209-A (New)

P.T.O.

5. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत - 2×3=6
- (1) मूर्धाभिषिक्तं कुमुदो बभाषे।
 - (2) आस्तामयं मे युवराजभावः।
 - (3) स्तम्भेऽस्ति श्रीपतिर्विष्णुः।
 - (4) समभियान्तरयो विभियोऽधियः।
6. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत - 2×3=6
- (1) असौ दस्युः।
 - (2) अरे मूर्खाः सर्वदा स्वसुखचिन्तैव युष्माकम्।
 - (3) सम्प्रति वनमिदमपूर्वसत्त्वाधिष्ठितम्।
 - (4) भवान् न मे रत्नसिंहः।
7. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त - 2×3=6
- (1) नरेन्द्रः किमर्थं चमत्कारम् अगात् ?
 - (2) के लोकहिते सदा सक्ताः भवन्ति ?
 - (3) कः तमः हन्ति ?
 - (4) दैत्यं निहत्य चतुर्भुजः कथं रराज ?
8. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त - 2×3=6
- (1) हर्षवर्धनः भण्डं किमुवाच ?
 - (2) युद्धे कः केन व्यापादितः ?
 - (3) वृक्षाः अस्मभ्यं किं किं प्रयच्छन्ति ?
 - (4) एकाकिन्यपि चिन्ता कथं खेलति स्म ?
9. सम्पूर्णेन वाक्येन समाधत्त - 5×1=5
- (1) कुशः किम् अस्त्रं समाददे ?
 - (2) महात्मानः कां तृणाय मन्यन्ते ?
 - (3) कैः सङ्गतं न कुर्यात् ?
 - (4) रुद्रमां का सफलां चकार ?
 - (5) नृसिंहः हिरण्यकशिपुं कैः ददार ?
10. सम्पूर्णेन वाक्येन समाधत्त - 5×1=5
- (1) दिवाकरमित्रः कः ?

[3]

- (2) स्तब्धकर्णः कः ?
(3) वेङ्कटरावस्य पितुः नाम किम् ?
(4) केसरसिंहः कथं धनं अर्जितवान् ?
(5) चिन्तादेवी केन पालिता आसीत् ?
11. अधोनिर्दिष्टयोः एकं पत्रं लिखत - 1×5=5
(1) धनयाचनार्थं पितरं प्रति पत्रम्।
(2) पुस्तकक्रयणाय प्रबन्धकं प्रति पत्रम्।
12. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं विघटयत - 4×2=8
(1) सज्जनः
(2) षडाननः
(3) रामष्टीकते
(4) शिवोऽहम्
(5) चिन्मयम्
(6) वृक्षः फलति
(7) जगन्नाथः
(8) अब्जम्।
13. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं सन्धत्त - 4×2=8
(1) नमः + ते
(2) वाक् + मयम्
(3) तत् + टीका
(4) शरत् + चन्द्रः
(5) बालः + करोति
(6) वाक् + ईशः
(7) रामस् + षष्ठः
(8) हरिस् + शेते।
14. द्वयोः शब्दयोः अन्त, लिङ्ग, वचनमात्रनिर्देशसहितं रूपाणि लिखत - 2×4=8
(1) त्वक्
(2) मरुत्
(3) नामन्।

15. त्रयाणां समासनामनिर्देशसहितं विग्रहवाक्यानि लिखत -

3×2=6

- (1) अधर्मः
- (2) प्रतिदिनम्
- (3) रतिसुन्दरी
- (4) पीताम्बरः
- (5) त्रिलोकी
- (6) पितरौ।

16. अधोरेखाङ्कित पदानि शुद्धीकृत्य वाक्यानि लिखत-

5×1=5

- (1) नदी, परोपकाराय वहन्ति।
- (2) बालकाः फलानि खादति।
- (3) मनांसि चञ्चलानि भवति।
- (4) ते दुग्धं पिबति।
- (5) अहं विद्यालयं गच्छामः।